

**UCHWAŁA NR XXX/178/16
RADY GMINY JAŚLISKA**

z dnia 8 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust 1, 2 i ust 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn.zm.) art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. , poz. 224 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn.zm.), **Rada Gminy Jaśliska uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok, który stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Jaśliska, o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jaśliska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Bogusław Stefan Gwizdź

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, jak również przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja w/w zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Środki finansowe na realizację zadań Programu pochodzą z rocznych opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i uzasadnione.

Sporządziła:

Beata Madej

*Załącznik do Uchwały Nr XXX/178/16
Rady Gminy Jaślicka
z dnia 8 grudnia 2016 r.*

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok

WSTĘP

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Wykorzystano również publikację pt. „Zapobieganie Narkomanii w gminie. Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

Niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok stanowi kontynuację i rozwinięcie zadań prowadzonych w latach ubiegłych i stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program określa strategię gminy w zakresie :

- a) profilaktyki alkoholowej,
- b) profilaktyki narkotykowej,
- c) minimalizacji skutków społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i uzależnienia narkotykowego,
- d) kształtowania właściwych postaw społecznych w stosunku do alkoholu, problemu alkoholizmu i narkomanii.

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Szkody spowodowane przez alkoholizm i narkomanie występuje w trzech wymiarach :

- 1) **indywidualnym** – oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób uzależnionych,
- 2) **społecznym** – oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia porządku publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.
- 3) **ekonomicznym** – to koszty związane leczeniem odwykowym, wypadków drogowych, spadku wydajności pracy, przedwczesnej umieralności, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości i systemu pomocy społecznej itp.

Podsumowując, profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) **Profilaktyka uniwersalna** – adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- 2) **Profilaktyka selektywna** – adresowana do grup lub osób o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów uzależnień;
- 3) **Profilaktyka wskazująca** – adresowana do grup lub osób szczególnie zagrożonych rozwojem uzależnienia lub wystąpienia innych problemów, np. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub nastolatków sięgających po alkohol lub inne środki psychoaktywne.

ROZDZIAŁ I

Najważniejsze problemy związane z używaniem alkoholu i narkotyków

1. Negatywny wpływ alkoholu na zdrowie fizyczne i psychiczne osób uzależnionych i ich rodzin, prowadzący nieraz nawet do utraty życia przez osoby nadużywające alkoholu.
2. Wydatne obniżanie, najczęściej i tak niewystarczających, budżetów domowych poprzez wydatki na alkohol i inne używki.
3. Naruszanie prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.
4. Zaburzenia życia rodzinnego, występowanie przemocy domowej, częste awantury w rodzinach z problemem alkoholowym.
5. Demoralizacja dzieci i młodzieży w tych środowiskach.
6. Częste przypadki sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież szkolną.
7. Pojedyncze przypadki eksperymentowania przez młodzież w zażywaniu narkotyków, dopalaczy i leków.

Czynniki przyczyniające się do nasilenia wymienionych wyżej problemów

1. Wzrastająca dostępność ekonomiczna poszczególnych rodzajów alkoholu.
2. Niewłaściwe wzorce spędzania czasu wolnego, organizowania uroczystości rodzinnych i spotkań towarzyskich, zawsze z obecnością alkoholu, często spożywanego w nadmiarze.
3. Niemal powszechne przyzwolenie rodziców na okazjonalne picie alkoholu przez dzieci.
4. Niedoceniające i zanikanie właściwej roli rodziny, niewłaściwe postawy rodzicielskie.
5. Zanik więzi rodzinnych, spowodowany coraz częstymi przypadkami rozpadu rodziny lub oddalenia jej członków w związku z wyjazdami za pracę.
6. Niewystarczająca wiedza dzieci, młodzieży i dorosłych dotycząca powstawania uzależnień oraz miejsc i sposobów szukania pomocy.
7. Częsty brak zainteresowań, hobby, pożytecznych form spędzania czasu wolnego u większości dzieci i młodzieży.
8. Nadal zbyt duża dostępność papierosów i alkoholu dla młodzieży.
9. Niski poziom świadomości w zakresie środków psychotropowych i ich wpływu na organizm ludzki.

Cele Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych oraz dalsze zmniejszanie rozmiarów tych problemów, które aktualnie występują.
2. Zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
3. Zwiększanie świadomości młodzieży i dorosłych w zakresie mechanizmów powstawania oraz skutków uzależnień.
4. Wzrost poziomu wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie szkodliwości narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających i psychotropowych.
5. Zapobieganie i likwidacja przemocy w rodzinie, zwłaszcza wynikającej z nadużywania alkoholu.
6. Promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków i przemocy oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
7. Kształtowanie właściwych postaw społecznych w stosunku do alkoholu, choroby alkoholowej oraz narkotyków i uzależnienia.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH NA 2017 ROK

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniami poprzez:

1. Prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających -- zakup materiałów profilaktycznych : prasa i książki specjalistyczne, broszury plakaty, druki ulotne oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.

2. Propagowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wśród mieszkańców gminy poprzez informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Współpraca z ruchami samopomocowymi typu AA poprzez organizowanie spotkań osób uzależnionych z działaczami Grup AA.
4. Współpracę z Poradnią Terapii Uzależnień od Alkoholu i współuzależnienia w Krośnie.
5. Nawiązanie w współpracy z oddziałem terapeutycznym dla uzależnionych od alkoholu w Zakładzie Karny w Łupkowie/ Oddział Zewnętrzny w Moszczańcu.
6. Prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą.
7. Pokrycie kosztów badania przez biegłych zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Pokrywanie kosztów sądowych w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia i zaliczki na rzecz badania przez biegłych w sprawach kierowanych do Sądu o przymusowe leczenie.
9. Podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się profilaktyką uzależnień oraz przemocy w rodzinie - finansowanie i współfinansowanie szkoleń i konferencji, warsztatów itp.
10. Zakup materiałów biurowych i sprzętów niezbędnych do realizacji zadań GKRPA.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

1. Edukację publiczną nt. działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorców spożywania alkoholu, upowszechnianie materiałów informacyjnych o uzależnieniu alkoholowym i narkotykowym; w tym rozprawianie ulotek i artykułów.
2. Prowadzenie edukacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym, możliwości przeciwdziałania i sposobów reagowania.
3. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii; zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin.
4. Organizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji dla przedstawicieli instytucji, służb i osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę "Niebieskiej Karty".
6. Współpraca z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym w zakresie indywidualnych planów pomocy rodzinie.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1. Wspieranie i finansowanie na terenie szkoły programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców i wychowawców dot. uzależnień. Celem zadania jest promowanie trzeźwego stylu życia, wyjaśnienie problematyki uzależnienia od alkoholu i substancji psychoaktywnych, naukę odmowy

- picia alkoholu i przyjmowania innych substancji psychoaktywnych, wyjaśnienie problematyki przemocy w rodzinie.
2. Udział w kampaniach ogólnopolskich, kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani i przemocy, organizowanie konkursów, quizów tematycznych z zakresu wiedzy o problemach uzależnień i ich rozwiązywaniu oraz przeciwdziałaniu, zakup gadżetów, nagród dla dzieci i młodzieży biorącej udział w konkursach.
 3. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo rekreacyjnych, zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz organizację wypoczynku letniego i zimowego przez różne podmioty, instytucje i placówki stanowiącej alternatywną formę przeciwdziałania uzależnieniom np.:
 - wyjazdy na basen, rajdy górskie, wycieczki edukacyjne itp.
 - zakup niezbędnego sprzętu i materiałów do prowadzenia zajęć,w tym zapewnienie środków finansowych na zakup posiłków regenerujących, napojów i nagród;
 4. Zakup nagród oraz pokrycie kosztów związanych z zakupem niezbędnych materiałów i usług umożliwiających przeprowadzenie wybranych imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych promujących zdrowy styl życia;
 5. Wspieranie działalności prowadzonej w świetlicach środowiskowych.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych poprzez:

1. Współpraca oraz udzielanie pomocy finansowej wszelkim instytucjom, stowarzyszeniom, ruchom trzeźwościowym, organizacjom społecznym, wyznaniowym oraz osobom fizycznym podejmującym profilaktykę alkoholową oraz uzależnień od środków psychotropowych świadczącym usługi na rzecz mieszkańców Gminy Jaśliska.
2. Stwarzanie atmosfery przychylności i wsparcia dla lokalnych inicjatyw w zakresie profilaktyki uzależnień.
3. Finansowanie lub współfinansowanie programów edukacyjno-terapeutycznych dla osób uzależnionych.
4. Zlecenie realizacji programów profilaktycznych osobom fizycznym i prawnym na podstawie umów cywilno-prawnych.

Zadanie 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:

1. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków wykorzystywania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w ustawie;

2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Współpraca z Policją w zwiększeniu intensywności kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ III

REALIZACJA PROGRAMU.

Program realizuje Wójt Gminy Jaśliska poprzez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaśliskach we współpracy z:

1. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jaśliskach.
2. Zespołem Szkół Publicznych Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Jaśliskach.
3. Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Jaśliskach
4. Kościołem.
5. Policją.
6. Organizacjami pozarządowych działających na terenie Gminy Jaśliska.
7. Gminną Biblioteką Publiczną w Jaśliskach.
8. Gminnym Ośrodkiem Kultury w Jaśliskach.
9. Innymi podmiotami, którym zlecane są poszczególne zadania Programu oraz współpracującymi w ich realizacji.

ROZDZIAŁ IV

FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań Programu pochodzą z rocznych opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ V

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W ramach realizacji Gminnego Programu, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w pracach Komisji otrzymują wynagrodzenie miesięczne w kwocie: 60 zł (brutto).